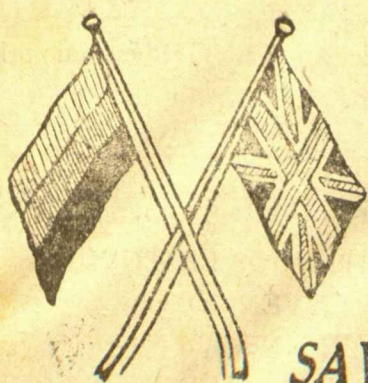

Išeiwū Draugas

SAVAITINIS VISUOMENĖS, POLITIKOS IR LITERATūros LAIKRAŠTIS

LEIDŽIAMAS BRITANIJOS L. R. K. DARBININKŲ SAJUNGOS.

1 (605 num.) Metai XI.

GLASGOW, 5 SAUSIO 1924 m.

Atskiras ekz. 24

PAMALDOS BUS:

GLASGOW, 5 sausio, šeštadienį, 6 val. vak. išpažintis, sekmadienį 2 val. pamaldos.

ADMINISTRACIJOS PRANEŠINAS.

Dėlei Kalėdų ir Naujųjų Metų švenčių paskutinytis pereinųjų metų ir pirmasis šių metų „Iš. Dr.“ numeris išeina truputį vėliau. Pradedant sekančiu numeriu laikraštis visuomet išeis laiku.

„Iš. Dr.“ administracija.

IŠ LIETUVOS.

BALTUŠIAI. (Rokiškio valsčiaus) Šio kaimo ukininkai, kasdami šulinį, 3 sieksnių gilumoje rada visus žmogaus kaulus. Kad toje vietoje būtų kapinės buvusios niekas neatsimena. Yra visokių spėliojimų. Vieni sako, kad prieš pusantro šimto metų brolis brolį nužudęs, ir užkasęs, kiti—kad šioje vietoje buvę Prancūzų apkasai. Ištyrinėjus, gal ir svarbus tas radinys!

Petras Kriukelis.

ROKIŠKIS. 3 gruodžio atvažiuo Apygardos Teismas. Įvyko žydo Jozelio byla, apie kurį buvo rašyta „Iš. Dr.“ 1922 metais. Žydas kaltinamas buvo 3 metų mergaitės. Nusikaltėlis tapo nubaustas 9 metams katargos. Už tokį darbą ir tai neperdaug.

Petras Kriukelis

Senuosius metus palydejus.

Pasibaigus 1923 metams pravartu pažvelgti, kas svarbesnio pasauly pereiniais metais įvyko. Šiuo tarpu nekalbėsime apie pereinųjų metų įvykius Lietuvoje, nes apie tai buvo rašyta pereinamajame numery.

Pradėsime nuo didesniųjų valstybių.

BRITANIJOJE pereiniais metais buvo svarbių įvykių. Svarbiausias—tai visotini rinkimai Britanijos parlamentan, kurie, beabejo, turės didelės permainos į šių metų Britanijos politiką. Konservatyvai, Baldwinio vedami, pereiniais metais gan apsigavo. Norėjo Britanijos pramonėje įvesti produkcionalizmo sistemą, t. y. apkrauti iš užsienio įvežamasias prekes muitais, manydami, kad visuomenė tas jų pastangas palaikys, bet išėjo atvirkščiai—Konservatyvai neteko absoliutinės daugumos, o įsigalėjo Darbo Partija, o Liberalai, ikišiol susiskaldę, vos susijungė.

1 spalio Londone prasidėjusi Britanijos Imperijos konferencija žymi vaisių neatnešę, išskyrus gal nutarimą leisti Britanijos dominijoms, su kaikiurimis išimtimis daryti atskiras sutartis su svetimomis valstybėmis, ir, įvedant protekcionizmą, neapkrauti naujais muitais prekes įvežamas iš dominijų, bet, griuvus Konservatyvams su jų protekcionizmu, ir tas nutarimas nustoja svarbos.

Ekonominiame Britanijos gyvenime, nors bedarbių skaitlius joje per pereinamus metus kiek ir sumažėjo, bet atskirą darbininkų uždėtis ne tik nepadidėjo, bet dar sumažėjo.

Finansinio Britanijos stovio nusilpnėjimas matyti iš jos pinigų kritimo. Pereinųjų metų pradžioje už svarą sterlingų duodavo Amerikoje 4 dol. 64 c., o dabar beduoda tik 4 dol. 27 centus.

Nematyti pasisekimo ir užsieninėje Britanijos politikoje, Britanijos kariuomenė iš Turkijos turėjo pasitraukti, o Indijoje ir Mesopotamijoje judėjimas prieš Britanijos viešpatavimą nesiliauja, bet, nors palengvėl, kas kart stiprėja.

PRANCUZIJA pereiniais metais vis tebegyveno pasaulinio karo atsvaiginta. Reikalaujama iš Vokiečių sumokėti didelius karo nuostolius, Prancūzai sausio mėnesį įsiveržė Ruhro kraštan. Nors, pagaliau, jiems pasisekė perlaužti Vokiečių spyrimosi, bet tas jiems brangiai kainavo, o naudos kaip ir nematyti.

Pačioje Prancūzijoje ekonominis gyvenimas nekoks—brangenybė kaskart kila. Prancūzų frankas per pereinamus metus žymiai nukrito. Metų pradžioje už svarą sterlingų teduota 62 franku, o dabar jau net 86.

Prancūzų vyriausybės ateitis—neaiški. Šiuo tarpu bus renkama trečioji Senato dalis, o balandžio mėnesį bus visuotini rinkimai į Prancūzijos Žemuosius Rumus, nuo kurių Prancūzijos politika ir priklausys. Kiek jaučiama, Prancūzų politika krypsianti šiek tiek kairėn.

VOKIETIJA pereiniais metais visiškai susmuko. Svarbiausia jos nepasisekimų priežastis—tai Prancūzų ant jų gulimas, spaudimas mokėti didelius mokesnius, o to jai neišsigalint, turtingiausio Ruhro krašto užėmimas.

Nesisekant Vokiečių užsieninei politikai, kilo neramumų ir viduje. Keletą kartų mainėsi ministerijos, bet nė viena Vokiečių valdžia prieš stipresnį iš lauko spaudimą atsisirti neįstengia. Vokiečių kraštutiniai gaivalai: komunistai ir nacjonalistai, ir mėgina Vokiečių valdžią nuversti, bei jų pastangos sunaikintos. Pereito rudens Lindendorfo Bavarijoje išsišokimas staigiai sugriuvo.

Ekonominis Vokietijos gyvenimas begalo sunkus. Krintant vokiečių marki—kilo gyvenimo reikmenų kainos. Vokiečių pinigai pasakiškai nupuolė. Pereinųjų metų pradžioje už svarą sterlingų buvo duodama apie 35 tukstančius markių, o šių metų pradžioje apie 17 bilijonų!

RUSIJOS gyvenimas pereiniais metais pagerėjo. Baisaus bado—nebegirdėti. Bet ir paties komunizmo Sovietų Rusai ilgam laikui priversti tapo išsižadėti. Sumonopolizuoti visus valstybės turtus—pasirodė negalima. Tat leista verstis privatinė prekyba, net bankai atidaromi.

Vienok despotizmas Rusijoje nesiliauja. Kitokioms, nebolševistinėms nuomonėms Sovietų Rusijoje—vietos nėra, nekalbant apie susirinkimų, žodžio ar spaudos laisvę. Pereiniais metais Sovietų Rusija susitėpė nekaltu katalikų dvasiškiu krauju—nužudyta kanauninkas Butkevičius, o arcivyskupas Cieplikas su buriu kunigų uždarytas kalėjimam. Apie mokslo pažangą Rusijoje nėra nė

ko kalbėti, viskas apmirę, it dvokiandčiame vandenyje.

Sovietų Rusai stengėsi išgauti didžiųjų valstybių savo valdžios pripažinimą, žadėdami pirmesnieiems tai padariusiems įvairių privilegijų, bet kolkas jiems tai nepasisekė. Italijos premjeras kalbėjo apie Sovietų Rusų pripažinimą, bet ir vėl aptilo. Panašiai pasielgė ir Amerika.

ITALIJOS gyvenimas pereiniais metais perėjo gan ramiai. Savo valdžios Italijos Fašistai niekam nemano užleisti. Pastebėtinas Italijos susiartinimas su Ispanija, ypač apsilankius Ryme Ispanų Karaliui. Dėlei to tų dviejų tautų susiartinimo truputį susirupino Britanija ir Prancūzija, ypač paskutinią. Jiedvi bijo, kad Italai nepareiklautų iš Prancūzų Korsikos salos ir Nicos apygardos, o iš Britanijos Maltos salos, kame italų gyvena. Užvaldžius Italams su Ispanais Viduržemio juras, būtų pajaus ir Prancūzų kolonijoms Šiaurinėje Afrikoje.

LENKIJA slenka žemyn. Besirupindami jėga išlaikyti užgrėbtuosius svetimus kraštus, Lenkai nepasijuto, kaip jų vidujinis gyvenimas įra. Lenkų markutės ir negailėtingai sulyso. Pirmų metų už svarą sterlingų tedavinėjo tik 80 tukstančių, o šimet jau 25 milijonus siulo.

Poniškojė Lenkijoje darbininkų gyvenimas gan sunkus. Jau buvo vienoje-kitoje Lenkijos vietoje, ypač Kriokavoje, ir sumišimų, darbininkai mėgino pamokyti savo valdžią, per ką iš abiejų pusių krito negyvais ir sužeistų. Eidami prie MAŽOSIOS SANTARVĖS, butent Čekoslovakijos, Rumunijos ir Jugoslavijos, matome, jog ir ten ne pyragai.

ČEKOSLOVAKIJOS ekonominė padėtis gera, pramonė ir prekyba kila, bet jai yra pajaus suskilti. Mat Čekoslovakijoje gyvena svarbiausi dvi tauti: čekai ir slovakai. Bet čekai slovakų nenori pripažinti, jie sako, jog slovakai tai tie patys čekai, tik su atskira kalbos tarme. Slovakai, priešingi, nori būti atskira tauta, nori būti ir lygiai šeiminkais savo valstybėje, o ne čekų tarnais. Slovakai mato, jog jų, kaip tautos, teisės daugiau buvo gerbiamos senojoje Austrijos Imperijoje, negu nepriklausomoje Čekoslovakijoje.

Dar paminiau JUGOSLAVIJOJE. Po didžiamjam karui Serbai gavę iš Austrijos Kroatiją ir Slovakiją, nori jas savotiškai valdyti. Kroatai ir slovenai tam spiriasi, reikalauja federatyvinis (jungtinės) valdžios, į kurią visos trys tautos lygiomis teisėmis galėtų įeiti. Negalėdami to pasiekti, slovakai, kroatai ir slovenai, prie kurių prisidėtų ir Ungarai norėtų vėl grįžti prie Austrijos, kurioje jie sudarytų Suvienytąjį Dunojaus Valstybę.

Pačioje AUSTRIJOJE gyvenimas pereiniais metais nusistovėjo. Ji gavo iš Tautų Sąjungos pagalbos ir jos gyvenimas, pradeda grįžti į normales vėžes. Austrų krona, nors žemai, bet sustojo ant vietos. Galima sakyti, net šiek tiek sugrįžo atgal, butent, už svarą sterlingų teduodama 300 tukstančių kronų, už Austrijos gyvenimo sutvarkymą austrai daugiausia turi būti dėkingi savo gabiam kancleriui Seipeliui.

BULGARIJAI pereiniais metais gan neramūs buvo. Kilusi birželio mėnesį revoliucija nuvertė ukininkų valdžią, o patį premjerą Stambulinskį nužudė. Valdžią paėmė universiteto profesorius Zankovas, buržuazinių partijos įgaliotas. Vėliau komunistai ir ukininkai mėgino naująją valdžią nuversti, bet nepasisekė, tik kraujo nemažai išlieta.

Svedu spauda apie Klaipėdą.

Pastaruoju metu Švedų spauda atsidėjusi komentuoja Klaipėdos reikalą. „Stockholms Tidningen“ (liberalų organas) straipsny „Lietuva, Lenkija ir Didžiosios valstybės“ plačiai aprašo Želigovskio coup de force ir nevykusias Tautų Sąjungos pastangas, likviduoti kilusį tarp Lietuvos ir Lenkijos ginčą dėl Vilniaus krašto. Dėl Klaipėdos laikraštis rašo: „Kiekvienam gerai supranta, kad dabar didžiosioms valstybėms proteguojant, pradėdama statyti pinkles Lietuvai, kad ją izoliavus ir susilpninus. Lenkija dėjo visas pastangas neprileisti prie trijų Pabaltės valstybių sąjungos, ji visą laiką darė ekonomines konferencijas tai su Estija ir Latvija, tai su Suomija. Esant dabartinėms apytovoms, Lietuvai labai svarbu turėti laisvą išėjimą į Baltijos jūrą. Klaipėda yra Lietuvos uostas, per kurį jau nuo senų laikų eina jos prekyba. Pripažinimas Klaipėdos Lietuvai visai naturalas dalykas. Bet buvo padėta daug pastangų, kad sumažinus Lietuvos suvereniteto teisės Klaipėdoje ir padidinus tenai Lenkijos įtaką.“ Toliau laikraštis kritikuoja Ambasadorių Konferencijos nutarimą, kuris galėtų išsauti tik rimtų konfliktų tarp Lietuvos ir Lenkijos ir, vietoj suorganizavus reikalą, tik visa dezorganizuotą, iš ko galėtų kilti labai kėblių pasekmių. Ambasadorių Konferencija kaltina Lietuvą dėl šio tariamo noro išsauti karą, bet tai gali tik priminti pasaką apie vilką ir ėruką. Reikia su skausmu konstatuoti, kad naujai įsikurios ir pripažintos jaunos valstybės tautiniam gyveimui ir jos pletojimui grėsia pajaus. Prancūzija remia Lenkijos aneksionistines aspiracijas Anglijos nusistatymas irgi neaiškus. Švedų visuomenė labai susidomėjusi laukia T. S. Tarybos nutarimo. Elta. („Lietuva.“)

KAIP PAGELBĖTI „IŠ. DRAUGUI“

- 1) Užsisakyk sau vieną „Iš. Dr.“ egzempliorių.
- 2) Išrašyk „Iš. Dr.“ savo seniems pažįstamiems į Lietuvą.
- 3) Rašinėk žinučių ir kitų dalykelių savo srytyje.
- 4) Paragink kitus kad skaitytų „Iš. Dr.“
- 5) Pranešk „Iš. Dr.“ redaktoriui ką randi taisytino laikraštyje.
- 6) Parink aukų vieninteliui Anglijoje liet. katal. darbininką laikraščiui „Iš. Dr.“
- 7) **Lietuvos Nacionalinė M. Mažvydo Biblioteka** pmokamą skelbimų savo laikraščiui.

Tikyba ir apsvieta.

Kaikurie mūsų žmonės mano, jog kuo daugiau apsisiviesi, kuo daugiau kultūros vasių pažinsi, tuo toliau nuo tikybės atsitrauksi. Taip manančių yra nemaža, bet jie visi tamsūs, kaip puodai. Kaikurie per tai ir pačios apšvietos bijosi, sakydami: nenorį tikybės nustoti. Bet arčiau jiems prisžiūrėjus, pamatai, jog jų darbai visai su tikra tikyba nesutinka.

Tikroji tikyba reikalauja ne vien tik maldos, bet ir gailėstingumo, nusižeminimo ir kitų gerų darbų. Tikybos prasmės nesuprantieji mano, jog užtenka tik daug melsties, kasdien bažnyčioje kiutoti, tankiai išpažinties eiti, tai ir pateksi dangun. Bet kartais ir vaigis kryžiaus ženklą deda ir poteriauja, kad Dievas jam svetimą arklį pavogti padėtų! Kitas gyvulius svetimoje pievoje gano—ir ražančių kalba. Tamsiam žmogui dvasiškas gyvenimas mažai tesuprantamas. Eina jis ir išpažinties, bet neretai tik dėl žmonių akių, sakosi daugiau blogų darbų nedarysias—nes toki mada. Tankiai žmogus po išpažinties tą pačią dieną į karčiamą eina, o iš ten namon girtas, dar su sunkesne sunkesne sąžine namon parsivelka.

Tamsų žmogų lengviau ir nuo doros ir nuo tikybės atitraukti. Jei pradės jam koks nedakėpėlis pasakoti, buk nē Dievo, nē sielos nėra, tas tuoj ir pradeda klausyti. Na o keletą raidžių pramoko skaityti, tai tuoj turi pagrėbęs koki netinkamą raštpalaikį, jį skaito ir jam, it šventai tiesai, tiki. Taip daro ir mūsų komunistėliai. Jei tik knyga jų pakraipos, tai dar pačiupinės, o kitų knygų ne nori nė į rankas imti. Nėra svarbu, kad jie būtų ir mokyklą ėję, bet svarbu, ar naudojami knygomis ir kokiomis. Daug pasitaiko žmonių, kurie pasauliniuose moksluose šiek-tiek ir apsisivietę yra, bet tikybės klausimuose nežino nė tiek, kiek vaikas trumpą katekizmą išsimokės.

Kitas svarbus dalykas—tai kaip mes vaikus auklėsime. Kiti tėvai sako: tegu vakai daro, ką nori, o kai užaugs, tuomet žinos, kas gera, kas bloga. Bet gerbiameji tėvai! Ir medis reikalauja priežiūros, o kaip nereikalaus mūsų vaikučiai? Apsivietęs žmogus greičiau sąžinės balsą išgirs, o kas sąžinės balso klausio, tas ir geras krikščionis bus.

Petras Kriukelis.

Pavydas.

Pavydas—tai širdžiai kandis, mintims piktšąsis, sielai rudis. Pavydas—tai nuodų šaltinis, iš kurio visai žmonijai nuodingas vanduo teka. Bet niekur tiek pavydo nematyti, kaip lietuvių tarpe. Eikime mes prie mergelių, jaunikačių, moterų ar vyrų, visur tą nuodingą pavydo šaltinį rasime.

Šit mergaitė gauna gerą vaikina, bet jos draugė jai jo pavydi ir pradeda nebutus daktus ant jo išmislinėti. Kartais jau ir po vestuvių, kuomet mergaitė, tiesa, dabar moteriškė, sukuria laimingą gyvenimą, jos draugė jai to pavydi, pradeda ant vyro išmislinėti, jį gyvenimą ardyti.

Kaimynas kaimynui pavydi, kad jo gyvuliai geresni, triobos gražesnės, padoriau dėvėja. Iškart jis pradeda savo kaimyną žodžiais užgaulioti: kad tu vagi, tai ir turi, o paskui, kitaip pakenkti nebesumanydamas, traukia jį girtuokliauti, kad ir jis toks pats nuskurėlis liktų. Kas neatsimena, kaip karo laiku, kaimynas kaimyną vokiečiams skųsdavo, jog tas ar tas grūdų užslėpęs turi, kaulę slapta papjovė ar ką panašaus. Vokiečiai, beabejo, nedaug apie žmonių gyvenimą tebutų, žinoję, jei žmonės kitas kitą nebutų skundę. Tankiai kaimynas kaimyną įskųsdavo ginklų laikyme, už ką net mirties bausmė grėsavo.

Arba lietuvis įsitaisęs kokią prekybos įstaigą, pradeda praturtėti, tuoj lietuviai ima jam pavydėti, pas žydą pirkti eiti.

Arba, protingesnis žmogus leidžia savo vaikus į mokslą, nori sau ir visuomenei naudinga žmogų padaryti, tuoj aplinkiniai pradeda pavydėti, ima savo kaimyną pašiepti, kad jis savo vaiką ponu norįs padaryti. Kaikada pasitaiko, jog norėdami moksleivį iš mokyklos pašalinti, kaimynai parašo mokyklos vyriausybei visokių melų ant moksleivio, kad jį tik iš mokyklos išgraužus.

Bet pavydu nebūsi laimingas, tik liksi amžinu ištverkėliu ir skurdžium. Pavydas tankiausiai įsisaknėja tamsesniųjų žmonių širdyse, nes tamsus žmogus savo laimę tik turtuose temato, o negalėdamas jų pasiekti, ir kitiems jų pavydi. Sąžinės balso, kurs sako, jog žmogaus laimė—gerame savo pareigų atlikime, gailėstingume, praklūnime, savo brolių meilėje, jis to balso negirdi. Pavydus žmogus—tai amžinas siela ir kūno invalidas. Jis niekuomet ramios valandėlės neranda ir nėra vertas žmogaus vardo. P. Kriukelis

NELAIMINGOJI SALIS.

Meksikoj vėl revoliucija.

Bene visas šimtas metų jau tenai tęsiasi viena po kitos revoliucijos. Liejasi kraujas, gadinasi gyvieji, turtingame krašte auga neturtas. Skaitlinga gyventojais, garbinga senovės idealais tauta pasidarė visų niekinama. Banditų šalim vadina ją visi, kurie jos nepažįsta. Ir maža kas tesijdomauja, kodėl taip yra.

Pirmiausia to amžino kraujo liejimo priežastis tai pačių ispanų kraujo budas. Kerštingi, karšti, nesusivaldantis asmeniškų ambicijų, nekantrūs žmonės sunkiai susitaria vienybėn. Toks yra kraštas, tokia yra valdžia, tokie yra šalies gyventojai.

Ir dar sykį pasitvirtina mūsų akyse katalikybės nuolat kartojamoji taisyklė: pirma reikia žmogų pataisyti, jei norima iš žmonių pastatyti gražią valstybę.

Meksikonai yra didžiumoje katalikai. Krikštyti katalikai. Bet neužtenka būti krikštytiems, reikia gyvenime nuosekliai vykinti visus katalikybės idealus, kad susilaukti sau palaiminimo. O Meksikonai nuo seno pasidavė bedievių intakai. Masonų ir bedievių vadovaujami jie nužudė savo imperatorių ir pastatė sau demokratišką valdžią. Bet ta demokratybė, bedievių pagimdyta, vietoje laimės, atnešė nuolatines suirutes. Nes kuomet demokratybei nevadovauja tikroji meilė ir brolybės dvasia, ji paleidžia žvėrius nuo paskaitos.

Kad naujos, demokratinės betvarkės katalikybė nesutvarkytų, pasirupino bedieviai. Meksikos bedieviams gelbėjo visų šalių bedieviai sujungtomis jėgomis. O savieji katalikai meldėsi bažnyčiose ir visuomenės ir politikos darbo svarbumo nesuprato. Šiandieną maža yra tokių pasaulyje šalių, kur taip būtų persekiojama katalikybė, kaip Meksikoje. Stabmeldžių Kinijoje ir Japonijoje yra katalikams liuosiau, negu katalikiškoje bedievių valdomoje Meksikoje.

Mums dar viena istorijos pamoka.

Meksikos nelaimių—ne ta viena priežastis. Ji dar yra kalta tuom, kad kaimynai turi aštirus dantis ir neprisotinamą apetitą. Amerikos piniguočiai, nepasotinamai nori užvaldyti Meksikos didelius turtus. Ir papirkimais, ir gudriomis sukybėmis kursto Meksikos gyventojus, kad sujučių gaisre pagrobti, kas

galima. Jie mato aiškiai, kad amžinose revoliucijose kraštas neišlaikys savo nepriklausomybės ir pateks galų gale į Dėdės Samo priešlaudą.

(„Draugas.“)

Korespondencijos.

IŠ BRITANIJOS LIETUVIŲ
GYVENMO.

GLASGOW. Naujųjų Metų vakaras Glasgowe gan pasisekė. Vaidinta žymus istoriškas veikalas „Mirga.“ Artistai savo roles nebloginai atliko, ypač gerai p-ni Žylienė Mirgos rolėje ir p. Pr. Pazikas Bilgėno rolėje. Taipogi gražiai išėjo ir dainos.

Žmonių vakaran buvo prisirinkę nemažai, bet būtų ir daugiau buvę, jei ne tuo pačiu laiku vakarai ir kitose žymiose lietuvių kolonijose. Pelno iš vakaro nedaug telikę, nes daug išlaidų, ypač kostiumams, kas veik ir suėdė įeigas.

Reikia Glasgowiečiams padėkoti už tokio gražaus vakaro surengimą.

Girdėjęs.

SHOTTS. Pereitą sekmadienį, 30 gruodžio, pas mus buvo apsilankęs kun. Petrauskis su pamaldomis. Per pamaldas gražiai pagiedojo Kalėdinių giesmelių keletas Craigneukiečių ir Shottsiečių, J. Radvinauskui vedant.

Po pamaldų Public Hall buvo koncertas. Toks koncertas seniai Shotts'e bebuvo buvęs. Nors lošta jau žinomi veikaliukai, kaip tai: „Dvi Sesutės“, „Dvi kumutės“, bet artistams gerai savo roles atliekant, malonu buvo pasižiūrėti. Viena iš lošėjų buvo neseniai iš Lietuvos atvažiavusi—Marijona Ričiūtė. Ji ypatingai gerai lošė, ištartimas grynas, gestikuliacijos tinkamos. Daug malonumu pridavė p-lės Anužytės (neseniai Shotts'e gyvenusios) apsilankymas, kuri, kaip lošimu, taip dainomis ir pijanu skambinimu nemažai publiką palinksmo. Kaip paprastai, nemaž juokų pridavė J. Radvinauskas su savo dainomis.

Koncertui baigianties užžiebta eglutė ir pasirodė Kalėdų Dėdukas su dovanomis. Malonu buvo žiūrėti, kaip vaikučiai eilėmis ėjo prie dovanų, o mažiukai kaikurie net ir bijodami tokio keisto senio. Galop kun. Petrauskis pabarstė vaikučiams asloje gerą pakį saldinių, o vaikučiai per kitas kitą virsdami

GOPRIDAS, JAUNAS TYRININKAS.

KRISTOPO ŠMIDO APYSAKA.

Versla ši vokiečių kalbos.

I.

ŽALIOJI SALA.

Gopridas, dvylikos metų vaikelis, pateko baidion dykynėn ir ten kaip tyrininkas gyveno. Tai atrodo keista ir stebėtina. Vienok verta tą stebėtiną istoriją, kuri pirm kelerose šimtų metų įvyko, arčiau išgirsti.

Goprido tėvai—labai dievobaimingi ir dori žmonės—gyveno mažame kaimely ant jurių kranto. Jiedu turėjo septynius vaikus, tarp kurių Gopridas buvo vyriausias. Abudu tėvu kaip galėdamu rūpinosi tą nemažą savo vaikų būrelį tiokamai pavalgydinti ir aprūdyti. Tėvas, vardu Pilypas, su tokiu uolumu apdirbdavo savo mažą laukelį, lankelį ir sodnelį, palėi namus, jog jiems duonos, pieno ir vaisių netrūkdavo. Ir bičiū jis laikė, ir jos jam, rupestingai jas prižiūrint, gan sekėsi. Jis buvo sumanus ir darbštus pintinių dirbėjas, ir jo vaikai turėdavo jam padėti karklų nudrožti ar lokių kitų smulkiu darbeliu prisidėti. Be to jis kaimo žvejams padėdavo retkarčiais žuvį gaudyti ir visuomet už tai gerą dalį žuvies gaudavo. Motina, vardu Margrieta, geriausiai vedė namų ruošą, o laiko turėdama, megzdavo žvejams tinklus, ir mergaitės turėdavo tam kanapių priverpti. Taip tai vaikams, viso to, kas gyvenimui reikalinga, niekuomet netrūko. Bet svarbiausias tėvų rūpesnis buvo—savo vaikus dievobaimingus ir dorus išauginti. „Geras išauklėjimas“, tan-

kiai jiedu tarp savęs kalbėdavo, „tai geriausia dalis, kokią mes savo vaikams palikti galime.“

Gopridas, vyriausiasis vaikas, buvo ypatingai tėvų mylimas. Jis buvo sumanus, mirtus, prie darbo begaliniai darbštus ir visiems žmonėms labai palankus. Be to jis buvo gerai suaugęs, gražaus, spindinčio veido. Ypač jo žibančios akys, švelnūs antakiai ir šviesūs plaukai pridudavo jam malonią išvaizdą. Ir jo pilkas jurininku ap'aras, trumpas švarkas su ilgomis iki kulnų kelnėmis, kurį jam jo krikšto tėvas, turtingas žvejys Tomas, pasiudino, labai gražiai tiko.

Vienok, nors ir toks šaunus vaikelis, Gopridas turėjo ir nemažų ydų. Jis buvo labai sau manas, jis visuomet norėdavo, kad jo viršus būtų, ir jo tėvams tankiai prisieidavo rimtų priemonių grėbties, kad jį prie paklusnumo palenkia. Jis norėdavo savo broliukus ir sesutes valdyti, staiga užpykdavo, jei jų jo neklausydavo, su jais kariaudavo ir jiems šiurkštų, nemalonų žodį numesdavo. Gaudamas tankiai pas savo turtingąjį krikšto tėvą geriau pavalgyti, jis nenorėdavo paprastu tėvo namuose valgiu pasitenkinti, tankiai valgydamas narnėdavo ir užmiršdavo už valgi Dievui ir tėvams padėkoti. Tėvai, kai tik jie kokią ydą jame patėmydavo, tuoj jį perspėdavo. Jis verkėdavo ir prižadėdavo pasitaisyti, bet neužilgo ir vėl į senasias klaidas įpuldavo. Jo tėvai tankiai tuo susirūpindavo, bijodami, kad viltis, jį dorą išauginti, vėjais nenuėitų. Jo krikšto tėvas, senasis žvejys, tankiai jam kalbėdavo: „Gopridai, Gopridai! žiūrėk, kad gerasis Dievas, norėdamas iš tavęs žmogų padaryti, kuomet nors tavęs į savąją mokyklą nenuvestų ir savo ypatingon priežiuron netaimtu!“

Nuo kalnelio, ant kurio Goprido tėvų namai buvo, toli-toli jūros paviršius buvo matyti. Maža sala, pro gryčios langą matoma, ypatingai malonų vaizdą suteikdavo. Ji buvo visai lapuotais medžiais ir įvairiais žaliais krumais apaugusi, užtat ir visa sala—žalioji sala buvo vadinama. Sala buvo negyvenama; tik tėvas kartas nuo karto ten apsilankydamas karklo šakų, kurių ten apščiai buvo, pintinėms dirbti prisipjauti. Gopridas, kurs tėvui irti ir karklų pjauti padėdavo, paprastai visuomet dabar su juo vykdavo, iš ko vaikelui nemaž džiaugsmo budavo. Vieną vakarą tėvas tarė: „Jei dangus ir jūra taip ramūs, kaip šį vakarą, bus, rytoj anksti vyksiva salon.“ Gopridas iš džiaugsmo net pašoko ir, apie jūrų kelionę mąstydamas, per visą naktį beveik nė užmigti negalėjo.

Sekantį rytą, led tik dangus rytuose pradėjo raudonuoti ir aušrinė žvaigždė užgeso, Gopridas buvo jau ant kojų. Jis rupestingai pagelbėjo motinai visa, kas reikalinga, laivelin sukrauti, nes prisirengimo, nors ir trumpai jūrų kelionei, budavo nemaža. Jau buvo viena sykį pasitaikę, kad oras greit persimaišė ir tėvas su Gopridu turėjo tris dienas ant salos perleisti. Tat ir dabar motina jiedu užtektinai duona, pienu ir sviestu aprupino. Prie to ji jiems dar nedidelį katiliuką ir molinį bliudą įdėjo, kad jiedu reikale galėtų karštos sriubos išsivirti. Atnešė ji taipogi ir storą, vilnonį tėvo apsiaustą, kad tėvas ir Gopridas, prisiejęs saloje nakvoti, turėtų kuo apsikloti.

Viską kelionei sutvarkius, atsinešė Gopridas naują šiaudinę skrybelę, kurią jo krikšto tėvas Tomas paskutiniame kermošiuje buvo nupirkęs, o Morta, Goprido maloni sesutė,

gražų, žalią kaspinę dovanojusi ir spilkutėmis prie skrybelės prisegusi. Tėvas gi dar tarė: „Gopridai, pasiimk dar porą pintinių, jos bus mudviem reikalingos.“ „Na, o kam?“ paklausė Gopridas. „Tai tu jau regėsi,“ kalbėjo tėvas šypsodamas. „Tu su manim taip elgiesi, kaip kad daug žmonių su mielu Dievu daro, kurie, išanksto nori žinoti, kodėl jis tai ar kitką rėdo ar leidžia. Daryk, ką aš tau sakau, ir galop tai bus gera.“ Gopridas nubėgo ir atnešė pintines. Tėvas su Gopridu išvyko dabar kelionėn. Motina ir vaikai palydėjo jiedu iki pat laivelio ir ant jūros kranto stovėdami, ilgai dar jiems dviem šaukė: „Laimingos kelionės ir linksmai sugryžti!“ Gopridas nenorėjo pasiduoti tėvui irklavime, jog net jam šilta pasidarė, ir turėjo savo švarką pasidėti. Sala jiedu pasiekė laimingai ir truputį aplink ją dar apyplaukė, kol vietą, kame gražiausių karklų augo ir patogiausia ant kranto išlipti buvo, surado. Čia jiedu išlipo ant kranto, o tėvas virve laivelį prie vieno artimiausio karklo pririšo. Abu tuoj kibo į darbą. Tėvas genėjo karklo šakas ir laibomis jo vytelėmis rišo jas į pundelius. Gopridas savo mažą kirvuką ir tą pat darė, tik nukirstas šakas rišo į mažesnius pundelius. Po to jiedu nešė pundelius, tėvas didesnius, o Gopridas mažesnius, į laivelį. Tėvas džiaugėsi, Gopridą tokį darbštų pagelbininką turis. „Taip ir reikia!“ tarė jis; „vaikai privalo sulig išgalį savo tėvams pagelbėti, kaippo tėvas sunkesniąją našlą ant savo pečių ima, taip sunus privalo lengvesniąją nešti.“

Prisinešus kiek reikiant karklų į laivelį, tėvas tarė: „Dabar tat pasiilsėkiva ir pietus pavalgykiva! Po darbai—saldus pailsis, o

saldinius rinko. Buvo juoko ne tik vaikams, bet ir suaugusiems.

Žodžiu, vakaras perėjo linksmai ir jaučiai, ir nepajutome kaip trejetas valandų pralinko. Reikia tik apgailėti, jog žmonių nors geras burelis buvo susirinkęs, bet kurkas daugiau galėjo susirinkti. Tiesa, vienas kitas dirbo, bet buvo nemaža ir tokių, kurie tuo laiku arių svetainėje iš piningų lošė.

Išlaidos vakarėlio surengimui buvo nemažos, tat šiek tiek pasidarė ir deficito kurį padengė pora gerų Shottsikių, už ką jiems reikia padėkoti.

Shottsikius.

BELLSHILL. Sąjungos kuopa per Naujus Metus savo svetainėje surengė koncertėlį. Sulošta „Kunigas ir čigonas“, kame čigonas kunigą apgavo ir iš džiaugsmo pašoko. Atlošė J. Matulionis ir J. Snapkauskas. Žmonių buvo prisirinkus veik, pilna svetainė ir labai gražiai perleido Naujų Metų vakarą. Kiti ir dešimtį metų nešokę, per Naujuosius Metus kojomis tryptė.

Žiūrėsime kokie bus šie metai, gal bus geresni, ramesni. Pereitų metų pabaigoje Sąjungos Bellshill kuopoje buvo apie aštuonias dešimtis narių, vyrų ir moterų. Šiais metais gal galėsime dar daugiau koncertėlių surengti.

A. Jvanauskas.

Redakcijos prierasas.

Bellshill Sąjungos kuopos koncertas Naujų Metų dieną, išanksto žinant, jog tą pačią dieną toje pačioje kolonijoje Blaivybės draugijos rengiamas didelis koncertas,—visai buvo ne vietoje ir jis rengėjas garbės priduoti negali. Daugiau reikia solidarumo, o mažiau savymėlės tuomet nereiks konkurencijos su kita panašia draugija varyti. Tikimės, jog Bellshilliškiai turės pagaliau į protą ateiti ir išvieno veikti.

BELLSHILL. Priežodis sako, jog geriau vėliau, negu niekad, tad ir aš nors truputį ir pasivėlavęs, noriu aprašyti Bellshill Sąjungos kuopos Kalėdų koncertą.

Ketvirtą valandą išmušus, ant estrados pasirodė didelė eglė, apkabinėta įvairiais gražiais žibučiais. Pirmiausia Sąjungos Jaunųjų korus gražiai užgiedojo: Vidury nakties, Garsas išeina ir Šiandien Betlėjui. Po įvairių giesmių buvo eilės, kurias pasakė mažos mergaitės. Po eilių—dainos. Dainuota—Vargšas-darbininkas, Ant kalno karklai, Giedu dainelę ir Kur upelis teka. Viskas išėjo gražiai.

truputį paalkus—valgis dar gardesnis.“ Gopridas džiaugėsi galįs tėvui patarnauti. Jis atnešė pieno šotį didelio topolio, ant jūros ant kranto, pavėsin, pritrupino duonos į molinį bliudėlį, o ant viršaus pieno užpylė. Abudu, kaip tai namie prieš valgį paprastu, pasimeldusiu, atsisėdo ant gražaus žolyno ir stvėrėsi blekiniu šaukštu. Saldus, šviežus pienas jiems labai buvo gardus. Bliudėlį ištuštinsiu, valgė jiedu duonos su sviestu, kuri jiems dviem ir gardi buvo.

Valgant tėvas papasakojo, kaip jo senelis kadaisia ant šitos salos gyvenęs, bet vėliau visai ant krašto persikėlęs. „Jis buvo labai dievobaimingas, teisingas žmogus,“ kalbėjo tėvas. „Tuose namuose, kuriais jis tenai mūsų kaime pastatė, mes jo anukai ir dabar dar gyvename.“ „Bet,“ tarė Gopridas, „mano prosenelis labai gerai padarė, kad jis arčiau prie žmonių gyventi persikėlė. Tiesa, čia labai gražu šioje saloje, bet ne už joks pasaulio gerybes nenorėčiau čia taip toli nuo žmonių gyventi.“

Abiem sočiai pavalgus ir Dievui už jo dovanas padėkojus, tėvas tarė: „Dabar aš noriu tau ypatingą džiaugsmą suteikti! Atnešk iš laivelio pintines ir eik su manim.“ Tėvas išivedė Gopridą giliai į tankmyną. Jiedu įėjo gražų žolyną, kuriamė puikus riešutų medis buvo. Medis buvo plačiai savo gražiais lapais išskietęs ore ir ant jo kabojo daugybė prinokusių riešutų. Gopridas tuo netikėtai vaizdu begaliniai džiaugėsi, nes, kadangi keletą metų riešutai nebuvo užderę, apie lazdyną visai nieko ir nekalbėta ir Gopridas apie jį nieko ir nežinojo. „Žiūrėk,“ tarė tėvas, „šita lazdyną tavo prosenėlis pasodinęs. Kiti medžių, jo sodintų, visai mažai beliko.

Po koncertui vaikams buvo parengta arbata. Pirmiausia vaikams arbatą pagėrus, prie stalo susėdo mergaitės, kurių suskaičiavę šešias dešimtis. Tai pirmas Bellshill vaikams toks pasilinksminimas.

Be to dar vieno dalyko negalima užmiršti. Tą patį vakarą buvo sulošta „Du melagiu“ vienas ponas, o antras muzikas; pasirodė, jog muzikas melagis poną pergalejo.

Žmonių svetainėn buvo prisirinkę ir nemažai ir visi buvo patenkinti.

Melagis.

Prie progos prašau „Iš. Dr.“ redakcijos atitaisyti N 50 Bellshill korespondencijoje įvykusią klaidą. Raulo rolę atliko ne Krasauskas, kaip laikrašty parašyta, bet Kvainauskas.

Su pagarba

korespondencijos rašytojas

Melagis.

MOSSEND. Pereito sekmadienio rytą, 30 gruodžio, Mossende mirė Marijona Pranckevičienė. Vėlionies liga prasidėjo pirm poros metų nuo akies. Gydytojai patarė jai leisti daryti operaciją ir skaudamąją akį išimti, bet jai nesutikus, po kuriam laikui pradėjo ir antroji akis gesti ir į smegenis veikti, nuo ko ji ir mirė.

Vėlionis buvo dora moteriškė ir gera katalikė. Škotijoje paliko vyrą, keturius sūnus ir ar ne tris dukteris, ir keturias ištekusias seseris.

Palaidota tapo, lydint kun. Petrauskiui, 2 sausio Bothwellpark'o kapinėse.

Tesuteikia Viešpats jos vėlei amžiną atilsį!

Laidotuvėse dalyvavęs.

CRAIGNEUK. Kalėdų rytą 6 val. vietinis klebonas atlaikė lietuviams dvejus šv. mišias, perskaitė šv. Evangeliją, o po mišių palaimino su šv. Sakramentu. Per mišias Craigneuko korus gražiai pagiedojo keletą Kalėdinių giesmių. Vargonais pagriežė P. Bendoraitis. Žmonių buvo prisirinkęs geras burelis.

Reikia dar priminti, jog dar prieš Kalėdas Craigneukiečiai nutarė koro narius nors truputį pavaišinti. Tat keletą penų sumestą, 30 gruodžio po pamaldų svetainėje koro nariams padarė pietus. Apsilankė ir gerb. klebonas, pakalbėjo maldą ir pasakė prakalbą, pagirdamas lietuvių jaunimą, kad neužmiršta savo kalbos ir gražiai lietuviškai pagieda; tik ne visus, nes prisiminė nemalonų dalyką, jog yra lietuvių jaunimo, kurie ir gerai lietuviškai supranta, o lietuvių pamaldų nelanko.

Craigneukietis.

MOTHERWELL. Kartais, nors dalykas gan teisingas, vienok nelabai patinka nekuriem prisipažinti, jog tai taip. Tai matyt, įvyko mūsų kolonijoje, nes gerb. A. M. savo korespondencijoje, 52 nr. „Iš. Dr.“ klejoja, buk aš parašęs daug neteisingų dalykų savo korespondencijoje, tilpusioje 49 n. Tai mėginsiu išnaujo atkartoti nekuriuos atsitikimus aiškiau, taipogi ir atsakydamas gerb. A. M. klausimams.

Pirmiausia gerb. A. M. sako, jog aš nesupratęs ką Sąjunga užprotestavo, jog jaunimas ir šiaip vakarais, norėjęs gauti svetainę ir t. t. Užtat paaiškinsiu kaip dalykas atsitiko, nes matau, jog gerb. A. M. nesuprato ar nenorėjo suprasti ką rašiau.

Korui susitvėrus, buvo prašyta Sąjungos svetainės retkarčiais giedojimui bei dainavimui pasimokyti. Korus nemanė gauti šiaip vakarais, kaip A. M. sako, bet vieną arba kitą sekmadienį, kuomet prireikėjo, nes ir korus žinojo jog Sąjunga tegauti svetainę tiktai sekmadieniais. Su tuo Sąjunga tuotarpu sutiko, bet korui atėjus svetainėn sekanti sekmadienį, Sąjunga nedavė. Tat dvi mergaitės M. A. ir M. S. nuėjo pas vietinį kleboną ir išaiškino dalyką. Jisai liepė nieko nepaisyti, bet eiti svetainėn ir, jei dar Sąjungos nariai priešinsis, jam pranešti. Žinoma, svetainę gavom, ir taip dalykas buvo, ne kaip gerb. A. M. svajoja.

Gerb. A. M. ir nesupranta kuomet iš kasos imta piningų gėrimui. Tai ir tą paaiškinsiu.

Sąjunga jau keletą kartų rengė šokių vakarus, nuo kurių nemaž pelno lieka kasoj. Žinoma, jei atimsim keletą šilingų nuo to pelno, tat jo mažiau lieka. Tai čia įvyko. Pats J. U., Sąjungos raštininkas prisipažino, jog šokių vakaras negali nusisekti, jeigu ner gerimo darbuojantiems. Pasirodė, jog paskiria keletą šilingų gėrimui, kuomet rengia šokių vakarą. Argi tai nemažina Sąjungos kasos taippat kaip ir imant piningus iš pačios kasos? Aiškiau mums nereikia. Rodos, jog jaunesnis neprivalo senesnio mokyti, bet ką daryti jei sakosi nesupratęs.

Keista jog, Motherwell'ės Sąjunga, pagal A. M. šneka apie pildymą įstatų, nes pats pirm. A. B. vienam susirinkime, paaiškino jog karė sulaužė Valstybių įstatus, o jie tokius įstatus, kuriuos Centras įsteigė, tai jau seniai nepildė, nes turį savus, ir kiekvienas galįs turėti. Argi Sąjungos pirm. gali taip sakyti?

Gerb. A. M. taipogi nori žinoti, ar davėme Sąjungai žinią apie rengiamą vakarą. Žinoma ne, jog nematėme nėjokio reikalo, nes Sąjunga turėjo vakarą keletą savaičių pirmiau ir nemanė daryti ant Naujų Metų, tiktai keli nariai norėjo dėl savo naudos. Tai dėl ko turime duoti dar Sąjungai žinią?

Ant galo pats Tamsta prisipažinti, jog buvęs pirm. A. B. sakė kokiam ten koro agentui, jog gali atsitikti taip kaip anais metais su socialistais I. L. P. svetainėje, jei taip darysime vieni, ne kaip Tamsta sakai, be tvarkos.

Nesuprantu taipogi kur mus agentas jog mes turime tiktai vedėją ir mokytoją

Pabaigus, nereikėtų tokių atsitikimų jei L. Vitkauskas su „Mėilakasiu“ nebutų atsilankęs Motherwell ir laikuriams šiaip jau netvirtų galvų apskęs, prie kurių ir pats M. A. priklauso.

Vienas iš jaunųjų.

Redakcijos prierasas. Šiuomi manome, šitas Motherwelliečių ginčas laikrašty turi būti užbaigtas. Kaip ir šios korespondencijos, taip ir iš kitų šaltinių paaiškėjo, jog Motherwell'ės Sąjungos kuopa nesielgia sulig įstatų, tat, kaip jau minėta, Sąjungos Centro valdyba jos neklausant bus priversta griežtesnių priemonių griebties.

MOTHERWELL. Lapkričio 23 d. Sąjungos kuopa turėjo susirinkimą.

Apkalbėjus draugijos reikalus nutarta kad iš draugijos kasos paaukuoti 5/- dėl „Iš. Dr.“ kalėdiniam numeriui, taipgi buvo perleita per lietuvių gryčias tuo tikslu.

Aukavusieji:

po 1/-: J. Steponaitis, M. Antanavičius, A. Petkevičius, K. Kubilius Smulkių aukų 1/9. Viso labo 10/9.

Kuopos raštininkas,

J. Urbanas.

X Apie Blaivybės draugijos Naujųjų Metų surengtą vakarą Bellshill'y niekas redakcijon neparašė, (tai pačių blaivininkų apsilaidimas), bet girdėjome, jog jis pasisekė. Ypač malonų įspudį padariusi mažutė mergaitė—Uršulė Tamošaičiūtė su savo juokinga dainele. Pelno iš vakaro ir liksia apie ketvertą svarų, kas, beabejo, padidins draugijos kasą.

X Musų prašo iš Viewparko paskelbti, jog mirusiajam Jonui Levinskui palaidoti Viewparke surinkta £1-11-0. Dalis tų pinigų išmokėta duobkasiams ir nupirkti įkapius o likusieji 15/- perduota kun. Petrauskiui trejoms šv. mišioms už numirėlio vėlę atlaikyti.

Tenai ant uolos buvo to šaunaus vyro namai!“ Gopridas gyrė savo prosenėli, kad jis tą gražų medį pasodinęs, ir ėmė tuoju nubičius riešutus, kurie aplinkui žolyne gulėjo, rinkti. Jis plėšė dantimis žaliąją žievę ir mėgino rudąjį kevalą perkąsti, kad kanduolą išėmus. Tai jam nelabai lengvai sekėsi, ir jis tarė: „Tėveli, sakyk, kodėl Dievas tą saldų kanduolą į du kevalų, vieną kartą, kaip tulžį, o kitą kietą, kaip akmenį, uždarė?“

„Mielasai Gopride,“ tarė tėvas, „Dievas labai išmintingai padarė. Jis norėjo tą brangų kanduolą, iš kurio toks gražus medis turi išaugti, kietame kevale gerai užlaikyti; kartu šis gi kevalas apsaugo jį nuo pelių ir kitų graužuonių, kad jie kietojo kevalo nekrumtytų ir kanduolų neėstų. Galėjo jis dar ir kitą tikslą turėti: Dievas norėjo mus vaizdžiai pamokyti, kaip mes turime į šio pasaulio karmatybes ir sunkybes žiūrėti. Kaip mes šitų riešutų, neatsižvelgdami į jo kartų ir kietą kevalą neniekiname ir į šalį nenumetame, bet dėlei jo saldaus, naudingo kevalo Dievo gerybe laikome, taip mes privalome ir varguose ir nepasisekimuose elgties. Tas viršus, kurį mes pirmiausia turime išmėginti, beabejo kartus ir kietas; bet mes privalome tvirtai tikėti, jog vidus, tas saldusis kevalas, pagaliaus aiškėn išeis ir mums naudą ir palaimą atneš.“

Tėvas dabar įlipo į medį ir vieną šaką po kitos purtinti pradėjo. Gopribas džiaugdamas rinko riešutus, ką ant jo biro, ir krovė juos į pintinę. Jis visai nebojo, jog kaiku riešutai jam gerokai į pakaušį suduodavo. Jis tik juokėsi. Pagaliaus tas riešutų lietus, kaip jis sakė, pasidarė toks smarkus, jog nutarė valandėlę į pašalį pasitraukti, vienok rie-

šutų rinkti visiškai nenustodamas. Kai tik pintinę pilną riešutų prikraudavo, skubėdavo su jais prie laivelio, juos į laivelį išpildavo ir su tusčia pintine vėl prie medžio atšokdavo, kame vėl pilna riešutų ant žemės rasdavo. „Kaip motina džiaugsis,“ šukterėjo jis tėvui, kai mudu tiek daug riešutų namon pagabensiva! Bet koks bus džiaugsmas mano broliukų ir sesučių, kai aš juos riešutais gausiai apdalysiu! Aš jau ir dabar tuo džiaugiuos! Juk nerai didesnio džiaugsmo, kai kitiems džiaugsmą suteikti.“

II.

AUDRA.

Gopridas ir tėvas girutėje taip užsiėmusiu, laiku ir nepastebėjo, kaip juodi griaustinio debesys pradėjo slinkti ant dangaus. Gopridas buvo vėl ką-tik su riešutų pilna pintine laivelin įlipęs, pintinėle ištuštinęs, džiaugdamas augančia riešutų kruva—kai staiga kilo baisus vėsus, lenkė medžius ant kranto ir kilnojo juos bangas. Smarkus vėsus atplėšė laivelį nuo kranto ir pagrėbė kartu su juo į jūrą.

Gopridas iš išgąsčio kiek galėdamas bailsiai suriko. Persigandęs tėvas atskubėjo į krantą. Čia jis išvydo raudojantį vaikelį jau toli nuo kranto. Nerami jūra šniokštė ir aukštai bangavo. Mažutis laivelis, tai aukštai ant bangų iškildavo, tai vėl tarp bangų paskėdavo, jog tėvas jo visai ir matyti nebegalėjo; kartais jis vėl iškildavo, ir taip traukėsi vis tolyn ir tolyn. Tėvas matė nelaimingą vaikelį rankutes tai į dangų iškėlusį, tai į krantą išskietusį; bet jo klyksmo, per vėjo medžiūse švilpimą ir juos šniokštimą, daugiau girdėti nebegalėjo. Už valandėlės visas dangus apsitraukė juodais debesimis ir tamsi naktis apdengė jūrą. Kreivi žaibai, su baisiu trenks-

mu iš dangaus į jūrą mušdami, kartas nuo karto nušviesdavo tamsią padangę ir juodas bangas. Tik prie žaibų šviesos nusiminęs tėvas valandėlei dar išvydavo siubuojančią laivelį ir nelaimingojo Gopridos išskiestas rankutes. Baltos jo marškinėlių rankovutės dar toli vis buvo matyti. Staiga pasipylė smarkus lietus ir, it staiga nuleistas uždangslis, uždengė jūrą. Tėvas nebeatė daugiau savo mylimo Goprido ir laivelio, griuvo nuliudęs po karklo medžiu ir perleido vakarą ir naktį giliausiam nusiminime.

Tuotarpu motina ir vaikai namie buvo didelėje baimėje. Kai griaustinis taip staiga kilo ir žalioji sala lietuje ir tamsumoje matyti nebeliko, motina, it numirėlis išbalusi, sušuko savo drebantiesiems vaikams: „Vaikai, melskitės! Tėduoda Dievas, kad šitas bailsus oras nebutų jūsų tėvo ir brolio atviroje jūroje užklupęs. Jei tai būtų—tai baisu! Tuomet tai Dievas įdėviejų tepasigaili.“ Ji atsiklaupė vaiku viduryje ir meldėsi. Kai audra ėmė nutilti, ir žalioji sala vėl pasirodė, žiūrėjo motina ir vaikai beperstojo pro langą, ar ne pamatys laivelio. Bet nėjokio laivelio nebuvo matyti. Naktį motina perleido dideliame rūpesnyje ir veik nė akių nesudėjo.

Kai pagaliau rytmetis begaliniai gražus ir šviesus išaušo, ir saulutė aukštai ant dangaus jau žibėjo, o laivelio vis buvo neregėti, ji labai nugustauti pradėjo. Jau ir vidudienis atėjo, ir vis ji veltui laukė. Jos baimė begaliniai pakilo. Ji raudodama nubėgo prie žvejų Tomo ir savo nelaime pasiskundė. Žvejys persigando, pakratė galvą ir tarė: „Tai stebėtina, jog jiedu dar nesugrįžo! Aš pats į žaliąją salą nuvyksiu ir pažiūrėsiu, ką jiedu ten veikia, jog taip ilgai negrįžta.“ Jis išėdė su vienu bernu į laivelį ir nusiirė.

Toliau bus.

Seniausieji Lietuvoje

zmonės.

Pavd. ir vard. Amž. Kur gyvena.
 Žilis V. 100 Padumblės k., Kuktiškių v.
 Kraujelis T. „ Majokos „ „ „
 Jurksys L. „ Dokelių k., Čekiškės v. „
 Bekelis A. „ Papilės v. „
 Grigas D. „ Mackėnų k., Utenos v.
 Kalnėnas T. „ Pulčiniškio k., Daujėnų v.
 Kasilionienė „ Petrovkos II k., „ „
 Abramavičiūtė O. 101 Pakadžiupių k., Piniavos v.

Balkius J. 101 Raseiniai
 Stančikas A. 102 Rudikų k., Kupiškio v.
 Karanauskas M. 102 Zaipeškių k. Klovainių
 Pečkys S. „ Kazlų-Ruda, stotis.
 Zabrauskienė „ Patašių k., Paczerėlių v.
 Varanavičienė E. 104 A. Panemunė, plika-

kalnio g.
 Balsys M. 104 Kaune, Aukšt. Šančiai 80.
 Remeikienė „ Meškučių k., Nedzingės v.
 Stainionis J. „ Pramislavos k., Balnikų v.
 Žemaitis M. 105 Buitonų k., Kuktiškių v.
 Jokubaitienė „ Piešiniškių k., Kadviškių

Aleksandravičius 105 Rugėnų k., Pernaravos
 Drevinskas P. 105 Panevėžys, Molainių g. 7
 Palubinskas J. „ Ž. Panemunės dvaras.
 Dambrauskas B. 106 Panevėžys.
 Jurevičius J. 107 Šiaulių m.

Markunienė U. 107 Spalviškių k. Pabiržės v.
 Savičas K. 108 Šiauliai, Šeduvos pl. 2
 Zemčiškis J. „ Ukmergė, Gedimino g. 41
 Kėkštas 110 Gražiškių k., Barzdų v.

Vaitkevičienė „ Panevėžys, Molainių g. 20.
 Rasikienė „ Klevėnų k., Skemonų v.
 Sakalauskas J. „ Paserbentiškio, Raseinių.
 Cimblėras V. 111 Panevėžys, Marijos g. 19.
 Baužienė B. „ Kretinga, Darbėnų g. 15.

Ruvelis A. 115 Judrėnų k., Telšių v.
 Navickas R. „ Šimeliškių k. Anykščių v.
 Kozys K. „ Proščiūnų k., Raguvo v.
 Žaronskaitė „ Baisogalos m.

Šiurkė 116 Prudnikų k., Balnikų v.
 Griška „ Jašionių k., Pabaisko v.
 Umbrasas J. 117 Akresnių k., Salako v.
 Didžiokas J. 118 Širvintų k. Širvintų v.

Ganušauskas 119 Arškečinių k., Raseinių v.
 Vilis J. 120 Kunigiškių k., Svėdasų v.
 Matulionis „ Gimkunų dv., Šiaulių v.
 Matas M. „ Uogiškių k., Viekonų v.
 Baltrutis J. „ Krakų k., Mosėdžio v.

Paškevičius „ Žeminių vienk. Skapiškio.
 Zapeckis A. „ Bliondinių k., Žeimelio v.
 Jusevičius A. „ Daugų m.
 Tiseizeris K. 124 Kedainiai, Arklių rinka.
 Analik Sora 125 Giedraičiai.

Janušas „ Strazdų k., Papilės v.
 Strakelauskas 130 Plungė.
 Gaigalienė P. „ Mažiovų k., Kartėnos v.
 Gerdžiuvienė 140 Airiogala, Aukštoji g.

Viršila A. J. 145 Batrakų k., Panevėžio v.
 Čia paduodame seniausių Lietuvoje
 žmonių sąrašą, sustatytą gautais pranešimais.
 Aiškėja, kad seniausių žmogumi bene bus
 Viršilas (o gal Gerdžiuvienė). Visų amžius
 nurodytas, pasiremiant pačių senelių prisipa-

žinimu ir jų pasakojimais apie žinomuosius
 istorinius įvykius. Taip, pavyzdžiui, Viršilas
 gerai pamena laikus, kai užėmė Lietuvą Ru-
 sijos kariuomenė (Kotrinios vaikas), kai Pa-
 nevėžio dar nebuvo, o prancūzų ėjimo į Ru-
 siją laikais jis jau buvęs diktas vyrukas. Ap-
 skritai, seneliai daug pasakoja įdomių daly-

kų. Daugelis jų labai vargingai gyvena, kai
 kurie elgetauja.
 Dabar rupinsimės seniausio žmogaus
 amžių dokumentais įrodyti. Jeigu pavyktų
 dokumentais įrodyti, kad Lietuvoje seniausias
 žmogus turi apie 140 metų, tai manome per
 pasaulinę telegramų agentūras paskelbti,
 kad seniausias pasauly žmogus gyvena Lie-
 tuvoje. Mat Amerikos spauda neseniai skel-
 bė, kad seniausias žmogus gyvena Amerikoje
 ir turi 137 metus.

Busime dėkingi tiems, kurie pagelbės
 išaiškinti ir paremti dokumentais seniausių
 žmonių amžių. Nei vieno čia paminėtų sene-
 lių metrikų Žemaičių vyskupijos konsistori-
 joje nesiranda. Redakcija.

(„Trimitas“.)

Atsisaukimas iš Amerikos.

Vaikinas ieško sau gyvenimo draugės.
 Jis yra gimęs ir užaugęs Lietuvoje, turi 27 m.
 amžiaus, pacina iš pasiturinčios ukininkų
 šeimos, inteligentiškas, šviesių plaukų,
 (blondinas), vidutinio ūgio, sveikos išvaizdos,
 sveria 160 svarų, neruko ir svaiginančių gė-
 rimų nevartoja.

Mergina arba našlė, kuri sutiktų tekėti
 už šito vyro, yra kviečiama atsilipti žemiau
 nurodytu antrašu. Geistina, kad su pirmu
 laišku prisiųstų jam savo paveikslą ir auto-
 biografiją.

Antrašas:
 J. L. APOLISKAS,
 4254 Archer Ave.,
 Chicago, Illinois.
 U. S. A.

PAJĖŠKOJIMAS.

Aš JONAS LAZAUSKAS, pajieškau
 savo draugo JUOZO LUKOŠEVIČIAUS,
 kurs prieš karą gyveno prie Pilviškių Raštinės.
 Karui prasidėjus, tapo iškeltas į Vilniaus
 Rėdybą. Ar jis ir ten prie Raštinės dirbo,—
 tai to nežinau.

Jis man yra labai daug gero padaręs, ir
 norėčiau su juo susirašyti.

Jis pats, arba kas nors kitas, lai atsišau-
 kia šiuo antrašu, už ką busiu dideliai dėkin-
 gas.

Mr. John Lososkie,
 39 Chapel Bank
 Glenboig.

COATBRIDGE ir SUMMERLEE
 AUKOS „IŠ. DR.“ KALĖDINIAM Nr.
 po 1/-: J. Ulinckas, Pr. Ulinckas, St.
 Maiga, smulkių aukų 1/9. Viso labo 4/9.

THOTTS AUKAVUSIEJI.

Po 1/-: M. Zubrickas, V. Tamošaitis,
 J. Paulavičius, J. Ramanauskas, J. Januškaitis,
 B. Pitkauskas, K. Rinkunas, J. Rašimas.
 Smulkių aukų 3/-. Viso labo 11/-.

J. Rašimas.

LINKSMAS

SOKIU VAKARAS
BELLSHILL'Y.

Sąjungos Bellshill kuopa 11 SAUSIO
 didelį ORANGE HALL sve-
 tainėje rengia linksmą šokių vakarą su kon-
 certu.

Vakaro pradžia 7 v. 30 m. ir tęsis iki
 5 v. 30 m. ryto.

JEJIMAS: vyrams 1/6, moterims
 ir merginoms 9 d., vaikams 3 d., už rubų
 priežiūrą 2 d.

Vakaro programą įvairus: šokiai lietu-
 viški ir angliški; koncertas ir gražus: dainos,
 žinoma, tik lietuviškos, eilės, po to lošimas:

„NEPASISEKE MARYTEI.“

Po lošimų vėl dainos ir eilės, ką viską
 atliks jaunųjų kuopelės artistai ir daininin-
 kės.

Per vakarą galima bus gauti įvairių sal-
 dainių ir limonado.

Tat kviečiame visus į mūsų vakarą, kaip
 senus, taip ir jaunus, o mes stengsimės visus
 patenkinti.

Pastaba. Girti nebus įleidžiami,
 ir tvarką ardantys bus pašalinti be sugrą-
 žinimo mokesčio.

Bellshill Sąjungos kuopos Valdyba.

Skaitykite ir platinkite

„Išėivių Drauga“.

Jau metas užsisa-
kyti 1924 metams

DIDŽIAUSIAS IR PIGIAUSIAS LIETU-
 VOJE VISUOMENĖS IR POLITIKOS
 DIENRAŠTIS

„LIETUVA.“

„Lietuva“ nepartinis 6-8 puslapių dien-
 raštis, skiriamas Lietuvos nepriklausomybės
 gynimo, jos stiprinimo ir visuomenės kultu-
 rinio brendimo reikalams.

„Lietuva“ seka ir nagrinėja Lietuvos
 vidaus ir užsienio, taip pat ir kitų valstybių
 politiką.

„Lietuva“ duoda rimtų straipsnių iš
 visų gyvenimo sričių.

„Lietuva“ deda daugiausia žinių iš Lie-
 tuvos, iš visų lietuvių išėivių kolonijų ir iš
 užsienio gyvenimo, ir telegramų iš viso
 pasaulio.

Tik „Lietuvoje“ dedama valdžios įsa-
 kymai, pranešimai, kuriuos būtinai privalo
 žinoti valdžios ir privatinės įstaigos ir visi
 piliečiai. Taip pat spausdina visų draugijų ir
 organizacijų trumpus pranešimus.

„Lietuva“ spausdina apysakų, feljetonų,
 eilėraščių ir t. t., skiria savo skiltyse vietos
 muzikos ir teatro reikalams.

„Lietuvos“ prenumerata: Lietuvoje me-
 tams kainuoja 36 litai, pusei metų—18 litų,
 3 mėn.—9 litai, 1 mėn.—3 litai. Atskiro
 numerio kaina 20 centų. Užsieny metams
 72 litai, pusei metų—36 lit., 3 mėn.—18 lit
 10 lit.—1 dol.

„Lietuvos“ prenumerata ir privatiniai
 skelbimai apmokama iš kalno. Petito eilutė
 prieš tekstą 1 lit. 60 centų, po teksto—80
 centų ir tekste—2 litu 40 centų.

Atskirų pardavinėtojų
 domai. „Lietuva“ galima užsakyti
 didesnę egzempliorių skaičių ir pardavinėti
 atskirais n-riais, pasilikant uždarbiui, susi-
 tarus, nuosimti. Atskirų n-rių pardavinėtoja
 atsiskaito su Administracija kas du mėnesiai.

„Lietuva“ labiausiai išsiplatinęs dien-
 raštis Lietuvoje ir užsieniuose; turi daugia-
 sia įvairiausių skeibimų.

Laikraščiai užsakymus ir skelbimus
 drauge su pinigais siųskite šiuo antrašu:

KAUNAS, KANTO g-tvė nr. 14

„LIETUVOS“ AMIMISTRACIJAI.

Prašome gerbiamuosius prenumerato-
 rius, agentus iš anksto panaujinti užsakymus
 1924 metams, kad neapsunkinus Administr.
 ir kad tuoj po Naujųjų Metų be pertraukos
 gavus dienraštį.

LIETUVIŠKOS MALDAKNYGĖS.

„Iš. Dr.“ spaustuveje galima gauti:

„Melskimės“— jaunimui labai tinkamas
 rel. Dambrausko sustatyta maldaknygė
 kaina tik 1/6 ir

„Anuolėhs“— minkštu apdaru graž
 knygutė, kaina tik 2/-.

Taipgi galima gauti „Kantėkos“ ku-
 ios kainuoja tik 3/.

„ISEIVIŲ DRAUGAS“

Savaitraštis, išeina šeštadieniais.

Tarnauja lietuviams-išėiviams gyve-
 nantiems Didž. Britanijoje. Talpina įvai-
 rias žinias iš lietuvių visuomenės ir
 tarnauja Lietuvos reikalams.

KAINA JO visur ta PATI:

Metams 12 šilingų (\$2 50 ct.)

Pusm. 6 šilingai

3 mėn. 3 šil. 6 pensai.

Siųsdami laiškus ir pinigus, užrašykite
 „ISEIVIŲ DRAUGAS“

281 Eglinton Str. Glasgow S. S.

Scotland.

KAUNO
KALENDORIAI.

„I. Dr.“ administracija partraukė iš Lie-
 tuvos gražių knygelių KAUNO KALEN-
 DORIŲ.

Jame nemaža gražių skaitymų, Lietuvos
 pašto įstaigų sąrašas ir t. t.

Galima gauti „Iš. Dr.“ administracijoje.
 Kaina 1/-

„Iš. Dr.“ agentai prašomi pranešti, kiek
 apsiima išparduoti, o mes jų prisiūsime.

Knygos Knygos.

Mėgstantieji pasiskaityti įvairaus turinio
 knygelių, kaip tik jų gali gauti pas mus,—
 „Išėivių draugo“ spaustuveje ir dabar dargi
 žymiai nupigintomis kainomis.

Mes turime:

JUOZAPATA.

Kristofa Šmidto Moralė Apysaka.

Kaina 1/-.

SVIETO PARĖJUNAS trunkamasis
 po Vokietiją, Liuksemburgą ir Daniją. Iš se-
 no darbininko atminimų. Susirinko Išėivis
 Apysaka iš darbininkų emigrantų gyvenimo
 jų vargo, rūpėsčių, ir džiaugsmų. Dikta kny-
 gutė, gražiai išleista.

Kaina: Škotijoj 1/.

CICILIZMO EVANGELIJA sulig Ba-
 rabošiaus. Diktoka knygutė, aprašanti soci-
 jalizmą prozaj. Kas mėgsta sveiką juoką tiems
 ta knygutė nepakeičiama.

Kaina: Škotijoj 5 d., Amerikoj 20 ct.

SUGRIAUTAS LIZDAS. Graži apysa-
 kėlė iš šios karės. Gaudys aprašymai.

Kaina, Škotijoj 3 d., Amerikoj 10 ct.

LYRA SATYRA ir Našlaitės sapnas

Kaina 1/.

MEMORANDUMAS apie Škotijos lie-
 tuvius.

Kaina 1/2.

LIETUVOS VARGAI. Aprašymas lie-
 tuvių po vokiečių jungu. Gražiai išleista kny-
 gutė.

Kaina: Škotijoj 2 d., Amerikoj 5 ct.

SVAIGALŲ ITEKMĖ Į ŽMOGŲ. La-
 bai gyvas pilnas pavyzdžių aprašymėlis su
 paveikslais blaivybės veikėju. Tą knygutę
 kiekvienas parskaitys be nuobodumo ir
 supras be vargo.

Kaina: Škotijoj 5 d., Amerikoj 10 ct.

KĄ GERO DUODA SOCIJALISTAI.

Kaina: Škotijoje 1 d., Amerikoj 3 ct.

ŠV. KAZIMIERAS iš atminimų seno
 kareivio. Graži knygutė, kaina tik 2d.

KARĖS AUKOS vaizdelis iš lietuvių
 gyvenimo. Kaina tik 1 d.

DAR GALIMA NEBRANGIAI GAU-
 TI PAS MUS IR ĮVAIRIAUS TURINIO
 KNYGŲ IS LIETUVOS ATĖJUSIŲ:
 APYSAKĖLIŲ, EILIŲ IR T. P.

JEI NORI KOKIĄ KNYGELE SAU
 AR KAM KITAM NUPIRKTI, TAI
 KREIPKIS Į MUS ŠIUO ANTRAŠU:

„ISEIVIŲ DRAUGAS“

281 EGLINTON STR.

GLASGOW, S. S.

LIETUVOS ATGIMIMAS VAIZDUOSE.

Jei nori pamatyti Lietuvos kareivius
 fronte, Lietuvos vyresniuosius, ir ką kitką iš
 Lietuvos respublikos atgimimo, tai pasipirk
 „Išėivių Draugo“ administracijoje atvėrčių
 Lietuvos.

Kaina: po 1½ d., taipgi kur reikia
 galima prisiųsti.

Printed and published by the Lithuan-
 ian St. Joseph's Worker's Society, 281 Eglin-
 ton Str., Glasgow. 5 January 1924.